

Zasady podlegania ubezpieczeniom w związku z zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej.

1. Skutki prawne zawieszenia działalności we właściwym organie ewidencyjnym (odpowiednio przez spółkę w Krajowym Rejestrze Sądowym) w zakresie ubezpieczeń społecznych

Zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych¹, w brzmieniu obowiązującym od 20.09.2008 r., osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Równocześnie, zgodnie z dodanym art. 36a ust. 2 powołanej ustawy zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej wywiera skutki prawne w zakresie ubezpieczeń społecznych:

- od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przedsiębiorca dokonał zgłoszenia zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej,
- do ostatniego dnia miesiąca, w którym przedsiębiorca dokonał zgłoszenia wznowienia wykonywania działalności gospodarczej.

A zatem od 20.09.2008 r., w świetle brzmienia art. 13 pkt 4 w zw. z art. 36a ust. 2 powołanej ustawy, w przypadku zawieszenia działalności osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 powołanej ustawy lub wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawnej lub partnerskiej, o którym mowa w art. 8 ust. 6 pkt. 4 powołanej ustawy:

- podlega ubezpieczeniom społecznym oraz opłaca składki na te ubezpieczenia do ostatniego dnia miesiąca włącznie, w którym przedsiębiorca dokonał zgłoszenia zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej,

¹ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn.zm.).

- podlega ubezpieczeniom społecznym oraz opłaca składki na te ubezpieczenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przedsiębiorca dokonał zgłoszenia wznowienia wykonywania działalności gospodarczej.

Zawieszenie działalności przez spółkę jawną, komandytową lub partnerską skutkuje ustaniem ubezpieczeń społecznych wszystkich wspólników, na zasadach podanych wyżej. Także w przypadku wspólników spółki cywilnej, zawieszenie wykonywania działalności w ramach spółki skutkuje ustaniem ubezpieczeń wszystkich wspólników, na podanych wyżej zasadach.

2. Podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu

Stosownie do art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.), obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Do ubezpieczenia zdrowotnego osób, które na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej, stosuje się odpowiednio art. 68 ustawy z 27.08.2004 r., który reguluje podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu zdrowotnemu.

3. Dokumenty ubezpieczeniowe

W okresie od dnia 20 września 2008 r. do dnia 30 marca 2009 r. włącznie obowiązują dotychczasowe zasady składania dokumentów ubezpieczeniowych przez wskazane wyżej osoby. tj.:

- zawieszenie wykonywania działalności powoduje obowiązek przekazania do Zakładu wyrejestrowania płatnika składek oraz wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego lub tylko z ubezpieczenia zdrowotnego (w zależności od schematu podlegania ubezpieczeniom) – odpowiednio formularz ZUS ZWPA i formularz ZUS ZWUA - z kodem przyczyny wyrejestrowania odpowiednio płatnika i ubezpieczonego „600”,

- wznowienie wykonywania działalności powoduje obowiązek przekazania do Zakładu zgłoszenia płatnika składek – formularz ZUS ZPA/ZUS ZFA oraz zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego lub tylko ubezpieczenia zdrowotnego (w zależności od schematu podlegania ubezpieczeniom) – formularz ZUS ZUA/ZUS ZZA.

Uwaga:

W związku z podanymi zasadami podlegania ubezpieczeniom, podawane na dokumentach ZUS ZWUA/ ZUS ZUA/ ZUS ZZA odpowiednio daty wyrejestrowania i zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń zawsze muszą przypadać na pierwszy dzień miesiąca.

W odniesieniu do wyrejestrowania płatnika składek (ZUS ZWPA) należy podkreślić, że może ono nastąpić wyłącznie, jeśli płatnik nie ma obowiązku składania dokumentów ubezpieczeniowych za zatrudniane osoby.

Zasady składania dokumentów ubezpieczeniowych obowiązujące od 31 marca 2009 r. zostaną podane w terminie późniejszym.